

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 13 0 К 003190 15 Кж 2
Бања Лука, 08.10.2015. године

У ИМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ!

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија др Вељка Икановића, као предсједника вијећа, Даниеле Миловановић и Драгомира Миљевића, као чланова вијећа, уз учешће записничара Соње Матић, у кривичном предмету против оптужених М.М. и М.К. због кривичног дјела полног насиља над дјететом из члана 195. став 4. у вези са ставом 1. Кривичног закона Републике Српске, одлучујући о жалбама бранилаца оптужених, изјављених против пресуде Окружног суда у Добоју број 13 0 К 003190 14 К од 15.04.2015. године, након одржане сједнице вијећа, у присуству замјеника главног републичког тужиоца Светлане Брковић, оптужених и њихових бранилаца, дана 08.10.2015. године, донио је

П Р Е С У Д У

Одбијају се, као неосноване, жалбе бранилаца оптужених М.Ф. и М.К. и потврђује пресуда Окружног суда у Добоју број 13 0 К 003190 14 К од 15.04.2015. године.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Окружног суда у Добоју број 13 0 К 003190 14 К од 15.04.2015. године, оптужени М.Ф. и М.К. оглашени су кривим због кривичног дјела полног насиља над дјететом из члана 195. став 4. у вези са ставом 1. Кривичног закона Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске" број 49/03, са измјенама, у даљем тексту: КЗ РС), те су осуђени: оптужени М.Ф. на казну затвора у трајању од 2 (двije) године и 6 (шест) мјесеци, а оптужени М.К. на казну затвора у трајању од 3 (три) године, у које казне им је урачунато вријеме проведено у притвору. Истом пресудом оптужени су ослобођени дужности накнаде трошкова кривичног поступка, те су на основу члана 108. став 3. Закона о кривичном поступку Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске" бр. 53/12, у даљем тексту: ЗКП РС), оштећене са имовинско-правним захтјевом упућене на парнични поступак.

Против наведене пресуде жалбе су изјавили бранилац оптуженог М.Ф., адвокат Р.С. из Д. и бранилац оптуженог М.К., адвокат Ц.Х. из Ж. Обе жалбе су изјављене из свих жалбених основа. Приједлог жалбе браниоца оптуженог Ф. је да се побијана пресуда преиначи тако што ће се овај оптужени ослободити од оптужбе или да се пресуда укине и одржи претрес, односно да се предмет врати

на поновно суђење или да се оптуженом изрекне мања казна или евентуално условна осуда. Приједлог жалбе браниоца оптуженог К. је да се овај оптужени ослободи од оптужбе или да се огласи кривим за лакше кривично дјело или да му се изрекне минимална казна, уз примјену одредбе о ублажавању казне.

Окружни тужилац није подносио одговоре на жалбе бранилаца оптужених.

На сједници другостепеног вијећа Врховног суда Републике Српске, браниоци оптужених су изложили жалбе и остали код приједлога изнесених у жалбима, оптужени су подржали жалбе својих бранилаца, док је замјеник главног републичког тужиоца предложила да се те жалбе одбију као неосноване и потврди првостепена пресуда.

Разматрајући спис, побијану пресуду и жалбе бранилаца оптужених, одлучено је као у изреци ове пресуде, из следећих разлога:

Обе жалбе истичу приговор да је током првостепеног поступка повријеђено право на одбрану оптужених, тврдњом да је одбијањем приједлога одбране за извођење доказа саслушањем свједока А.Ђ. и П.Н., (на околности понашања и комуникације оштећених, прије него што су упознали оптужене и након тога), првостепени суд спријечио и ограничио могућност и стратегију доказивања одбране и да је на тај начин починио битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) ЗКП РС.

Изнесени жалбени приговори нису основани. Наиме, чињеница одбијања доказних приједлога одбране сама за себе не представља повреду права на одбрану, како се то жалбама бранилаца сугерише. Ово из разлога што је дискреционо право суда, садржано у одредби члана 278. став 2. ЗКП РС, да одбије доказне приједлоге странака, ако закључи да предложени доказ нема значаја за предмет или је непотребан, међутим ова дискреција је ограничена обавезом суда да наведе разлоге из којих није уважио предложене доказе, па би одсуство тих разлога представљало повреду права на одбрану. У конкретном случају, првостепени суд је дао ваљане разлоге због чега сматра да су предложени докази одбране непотребни, истичући да су оштећене детаљно описале своје кретање, контакте са свим особама са којима су комуницирале успут, те да су то чињенице које не споре ни сами оптужени. Стога је првостепени суд правилно поступио када је одбио доказни приједлог одбране за саслушање наведених свједока.

С обзиром на то, нема мјеста жалбеном приговору, заснованом на тврдњи о почињеној повреди одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) ЗКП РС, која одражава повреду права на одбрану у облику нарушене равноправности странака због неједнаког процесног положаја оптужених, посматрано с аспекта извођења доказа пред судом.

Исто тако, супротно наводима из жалбе браниоца оптуженог М.Ф., овај суд налази да изрека побијане пресуде није неразумљива, нити противријечна сама себи, нити њеним разлозима и образложење пресуде садржи разлоге у погледу одлучних чињеница с аспекта постојања кривичног дјела и кривице

оптужених и чињеница одлучних за правилну примјену Кривичног закона, ради чега су неприхватљиви приговори ове жалбе засновани на тврдњи да је првостепена пресуда захваћена битном повредом одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка к) ЗКП РС.

Чињенична утврђења побијане пресуде, супротно приговорима изнесеним у жалбама бранилаца оптужених, су по оцјени овог суда, потпуна и правилна. Она су заснована на бројним доказима изведеним на главном претресу пред првостепеним судом, који су изнесени у образложењу побијане пресуде, оцјењени на начин који прописује одредба члана 295. став 2. ЗКП РС. Таквим приступом оцјени изведених доказа, изведен је и коначан, а по оцјени овог суда правилан закључак да су оптужени починили кривично дјело полног насиља над дјететом из члана 195. став 4. у вези са ставом 1. КЗ РС, за које су том пресудом оглашени кривим. Приговори жалби којима се та утврђења доводе у сумњу, разлозима који се износе у жалбама, нису основани.

Наиме, побијана пресуда је изнијела садржај исказа свих свједока, како оптужбе, тако и одбране, те је затим све те исказе правилно оцјенила. Прије свега, побијана пресуда је анализирала садржај исказа свједока оштећених малољетних Е.С. и А.Ј, дате на главном претресу и у истрази, обзиром да су оне на главном претресу исказале да су најприје оптуженима рекле да имају по 17 година, а да је касније, када су сви заједно ушли у изнајмљену собу, оштећена А. заплакала и рекла оптуженима да обе имају по 13 година (док у истрази ову чињеницу нису исказале), па је правилно оцијенила као вјеродостојним њихове исказе дате на главном претресу, дајући о томе детаљно и ваљано образложење на страни 8., које у цијелости прихвата и овај суд. Наиме, обе оштећене су потпуно идентично и детаљно, изнијеле све чињенице како самог критичног догађаја, тако и чињенице које су претходиле том догађају, при чему су обе биле категоричне да је оштећена А., оптуженима плачући рекла да обе имају по 13 година, да им је том приликом рекла и ко јој је тетка, а коју обојица оптужених познају. Када се искази оштећених доведу у везу са исказом свједокиње А.Ј., која је потврдила управо у овом дијелу исказе оштећених, онда нема сумње у правилности оцјене вјеродостојности исказа оштећених. Истовремено, побијана пресуда је изнијела садржај и исказа оптужених, правилно оцијенивши их као неувјерљивим, дајући о томе ваљане разлоге, које у цијелости прихвата и овај суд.

Према томе, обзиром да је по оцјени овог суда, првостепени суд правилно утврдио да су оптужени знали да оштећене имају по 13 година, па имајући у виду да су оптужени у вријеме извршења дјела имали навршених 34, односно 32 године живота, супротно наводима из обе жалбе, правилно је побијаном пресудом утврђена и велика несразмјера у зрелости и узрасту између оптужених и оштећених, која је оптуженима била позната, јер су оштећене биле дјеца, а оптужени су пуно старији од њих, око 20 година. Притом, супротно наводима из жалбе браниоца оптуженог М.К., свој закључак о постојању велике несразмјере у зрелости и узрасту, првостепени суд је утврдио тако што је цијенио и поредио године живота оптужених и оштећених, па је исказом вјештака др Ковачевића у овом дијелу, само потврђен закључак првостепеног суда о постојању велике несразмјере у зрелости и узрасту.

Стога овај суд налази да је чињенично стање у овој кривично правној ствари утврђено и потпуно и правилно, а жалбени приговори бранилаца оптужених у овом основу побијања пресуде, неосновани.

На правилно утврђено чињенично стање, правилно је примјењен кривични закон и радње оптужених, онако како су описане у изреци побијане пресуде, садрже сва битна обиљежја кривичног дјела полног насиља над дјететом из члана 195. став 4. у вези са ставом 1. КЗ РС, због чега су неосновани и приговори жалби бранилаца оптужених у основу побијања пресуде због повреде Кривичног закона.

Обе жалбе побијају пресуду и због одлуке о казни. Истичу да су оптуженима изречене престроге казне. Ни ови приговори нису основани. За кривично дјело полног насиља над дјететом из члана 195. став 4. у вези са ставом 1. КЗ РС, прописана је казна затвора најмање пет година. Казна затвора у трајању од 2 (двије) године и 6 (шест) мјесеци, коју побијана пресуда изриче опуженом М.Ф. и казна затвора у трајању од 3 (три) године, изречена оптуженом М.К. и по оцјени овога суда су у свему примјерене тежини почињеног дјела, степену кривичне одговорности оптужених и околностима под којима је свако од оптужених дјело починио. У изреченим казнама у довољној мјери су дошле до изражаја све олакшавајуће и отежавајуће околности на страни оптужених и оне су по првостепену суду правилно оцјењене. Стога су и по оцјени овога суда изречене казне потребне и довољне ради остваривања сврхе кажњавања, како са аспекта генералне, тако и са аспекта специјалне превенције.

Из свих наведених разлога жалбе бранилаца оптужених нису основане, па је ваљало те жалбе одбити и на основу члана 327. ЗКП РС, првостепену пресуду потврдити.

Записничар
Соња Матић

Предсједник вијећа
Др Вељко Икановић

Тачност отправка овјерава
руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић